

Wstęp

Zapraszam do zapoznania się z kolejnym zbiorem tekstów. Dotyczą one istotnych zagadnień polityki publicznej i różnych polityk sektorowych. **Rafał Iwański** pisze o wyzwaniach w zakresie opieki długoterminowej w kontekście jednego z najważniejszych dla Polski zjawisk, czyli starzenia się populacji. Prognozy demograficzne mówią o dalszym zwiększaniu się liczby seniorów. Rosną ich potrzeby, wiele z nich pozostaje dramatycznie niezaspokojonych, zwłaszcza tych osób, które są obciążone chorobami i wymagają specjalistycznej opieki. Autor przedstawia wyzwania, z którymi mierzy się sektor pomocy społecznej w zakresie wytwarzania świadczeń. Jego diagnoza głosi, że rządzący nie sprostają zapotrzebowaniu na usługi opiekuńcze. Wskazuje na niedostatek zasobów, w tym ludzkich, finansowych itp.

Włodzimierz Anioł analizuje problemy w kolejnym obszarze, w którym istnieje wiele wyzwań. Chodzi o polską przestrzeń, w której łatwo zobaczyć to, o czym pisze autor, czyli bezplanowość i nieład. Pokazuje on splot wielu zmiennych, które wpływają na kształt przestrzeni miejskiej (głównie na przykładzie Warszawy) na tle niektórych doświadczeń skandynawskich. Autor uwzględnia w analizie wpływ dwóch najnowszych aktów prawnych – ustawy krajobrazowej z 2015 r. oraz tzw. lex deweloper z 2018 r.

Joanna Kwiecień analizuje trwający pół wieku proces wypracowywania europejskiej polityki kosmicznej, w tym niedawną propozycję europejskiego programu kosmicznego. Stawia pytania o zdolność do efektywnego działania w tym obszarze, wskazuje na rezultaty realizacji poszczególnych programów, alokowane zasoby itp.

Tradycyjnie, jak w kilku ostatnich numerach, zamieszczamy debatę redakcyjną. Tym razem poświęcona została bardzo „świeżym” działaniom publicznym, które miały i mają miejsce wokół szkolnictwa wyższego. Przedmiotem debaty były główne elementy wdrażanej od października 2019 r. reformy w sposobie funkcjonowania uczelni. Omawiane było tło reformy, w tym uwarunkowania historyczne, mentalne środowiska akademickiego, a następnie dyskutowano na temat głównych faz programowania i wdrażania reformy. W tekście debaty znajduje się bardzo pożyteczne opracowanie w formie tabeli, które pokazuje kalendarium działań prowadzących do wprowadzenia 1 października zmian ustawowych. Przygotowała je Agnieszka Dziedziczak-Foltyn na podstawie informacji pochodzących ze źródeł rządowych.

W numerze zamieszczamy również dwa teksty, które mają charakter studiów przypadku. **Piotr Gozdowski** pisze o działaniach publicznych Fundacji Coprodela z Peru.

Jest to podmiot, który realizuje część zadań powierzonych przez władze. Wskazuje, że to jeden z liderów polityki rozwoju, który w pewnym sensie zastępuje lub wspiera państwo. Fundacja działa na rzecz edukacji publicznej i walczy z wykluczeniem społecznym. Realizuje liczne projekty w zakresie budownictwa mieszkaniowego. Działa na zasadach partycypacji, również w zakresie pozyskiwania zasobów. Jak pisze autor, środki pochodzą zarówno z samej fundacji, ale i od przyszłych mieszkańców (w tym z ich pracy), władz i wspólnot lokalnych, biznesu, państwa.

Z kolei Łukasz Świątlikowski pisze o koncepcji trenerów wewnętrznych w urzędach administracji rządowej. Część ich pracowników poza podstawowymi obowiązkami przyjmuje zadanie nauczania innych pracowników. Autor analizuje wady i zalety takiego podejścia. W podsumowaniu wskazuje na korzyści szkoleń wewnętrznych. „Mają walor edukacyjny, integracyjny, motywacyjny. (...) Pozwalają na oszczędności w budżecie szkoleniowym. Mogą być również sposobem promowania innowacji, nowych sposobów myślenia czy działania”.

Andrzej Zybala